- קטל תוריה עבדא הכי נמי דלא מיחייב

If his ox killed a slave, would he also not be liable

OVERVIEW

The גמרא asks on ר"ל (who maintains אשום משום משום) why is there a rule of קלב"מ if his fire killed the slave? The גמרא states that it is comparable to a case where his ox killed a slave, would you say that there too there is no monetary payment since his ox killed a slave. It is not clear what the גמרא means when it states הכי נמי דלא הכי נמי דלא which payment obligation are we discussing (and what do we derive from this regarding איש).

בירש הקונטרס הא כתיב כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו בירש הקונטרס מירש בא בירש בירש בא explained; but it is written, he should give his master thirty silver שקלים, we see that if the ox killed an עבד, he is liable to pay for the עבד. This is seemingly the meaning of ה"נ דלא מיחייב.

מוספות asks:

וקשה דאם רצה לומר דהוא הדין לגבי אשו דמשלם שלשים של עבד 3 And this is difficult; for if the s'גמרא intention (according to רש"י) is to say that the same should apply regarding his fire which killed the עבד, that he should pay the thirty שקלים for the עבד –

תוספות rejects this approach:

- הא אי אפשר לומר כן דבפרק קמא (דף ט,ב) אמרינן דהשור משלם שלשים של עבד states that the שור But it is impossible to state this, for in the פרק the ברייתא states that the שור pays the עבד if it killed an עבד, however -

מה שאין כן באש⁵ -

It is not so by אש, if his fire killed the עבד there is no payment of שלשים, so what is the גמרא's question that he should pay שלשים של עבד for a killing by אש?!

בד"ה אם ¹.

 $^{^{2}}$ בא,לב (משפטים) שמות regarding an ox killing an עבד כנעני.

³ According to this assumption we would need to understand the גמרא as follows. The משנה writes that if the עבד was (and the גמרא') since it is קלב"מ (and the גמרא'). The ממרא' מעבד מעבד האיט מעבד מון (אדי and the אשו משום ממונו האיט מעבד מון (אדר ממונו האיט מעבד), for since אשו משום ממונו it is as if his ox killed the עבד אווי אשו משום ממונו האיט משום ממונו האיט משום ממונו האיט איט משום ממונו האיט איט משום ממונו האיט משום ממונו האיט איט משום ממונו האיט איט משום ממונו האיט איט מעבד ווי איט משום ממונו האיט איט משום ממונו האיט איט מעבד האיט איט מון איט מון איט מון איט מעבד האיט איט מון מון איט מון

⁴ Regarding wκ; it is mentioned on κ,'.

 $^{^{5}}$ See נחלת דוד אב"י י,א ד"ה מה here.

ואם רצה לומר דכי היכי דהתם משלם קנס הכא נמי משלם דמי הגדי⁶ -

And if the גמרא (according to רש"י) wants to ask that just like there (by the ox killing the עבד), he pays a fine of שלשים של עבד (even though the עבד was killed), so here too he should pay the value of the גדי (even though the עבד was killed); this too is not understood -

-⁷הא לא גמרינן ממון מקנס

For we cannot derive monetary payments from fine payments. It is possible that one pays סְנֵס, but will not pay ממון.

חוספות offers his interpretation:

רנראה לרבינו יצחק דהכי פריך הכי נמי דלא מחייב בממון שהזיק עם הריגת העבד - And it is the view of the גמרא that this is what the גמרא is asking; if his ox killed a slave would he also not be liable to pay for monetary damages which occurred together with the killing of the slave (he ripped the slave's clothes); obviously he is liable -

והא בדבר שממונו עושה לא שייך⁸ קם ליה בדרבה מיניה:

Since regarding damage which his possession's cause, קלב"מ is inapplicable; here too since he killed the עבד with his fire which (according to "ר"ל) is 'merely' המונו, that cannot exempt him from paying for the גדי, since there is no concept of קלב"מ when his money killed (for there is no היוב מיתה for the owner when his possessions kill).

SUMMARY

When an ox kills an עבד he is not exempt from making payments for any collateral monetary damage caused at that time, similarly here by איש the fact the his איש killed the עבד cannot exempt him for paying for the עבד which was burnt by the איש.

THINKING IT OVER

תוספות assumes *a priori* that if an ox killed an עבד and caused monetary damages he is liable to pay for the monetary damages since קלב"מ is not applicable by ממונו. ⁹ Since this is so obvious, why was it necessary for the גמרא to ask from שור ; it should have simply said how can there be a rule of קלב"מ if קלב"מ, since by ממונו ממונו the idea of η קלב"מ is not applicable?!

⁶ According to this assumption the גברא is asking why is he exempt for paying for the עבד. if his fire killed the עבד

⁷ The payment for the גדי is a monetary payment (for he pays according to the value of the גדי, while the payment for the עבד is a fine (for we pay the same amount regardless of how much the עבד is actually worth).

⁸ See 'Thinking it over'.

⁹ See footnote # 8.

 $^{^{10}}$ See (מהרש"א (הארוך and מהרש" התלמוד # 54.